

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGETYES TARTALMU MEGYEI KOZLONY.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések főlvetnek s egyes számok kaphatók helyben: Muzsik és Partics könyv- és könyvnyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sántor dohánytözséjében, valamint hirdetések s nyilttéri közlémények ugy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban. — Egy szám 10 kr.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.

helyben házhoz hódva:	
Egész évre	8 frt.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „
vidékre postán küldve:	
Egész évre	9 frt — kr.
Fél évre	4 „ 50 kr.
Negyed évre	2 „ 25 kr.
Néplátóknak helyben:	
Egész évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 „
Negyed évre	1 „ 50 „
Néplátóknak vidéken:	
Egész évre	7 frt — kr.
Fél évre	3 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 75 „

Szerkesztési iroda és kiadóhivatal:

Sötét- s csendes-utca sarkán, Hofneder-féle házában, hová minden a lap szellemi részét illető közlemény, az előfizetések és hirdetések is küldendők

Bérmestelen levelek nem fogadtatnak el. Készítők nem adhatnak vissza.

Szerkesztővel értekezhetni: d. e. 11 órától 12-ig és d. u. 3-tól 5 óráig.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy előfizetéseik megújítása iránt mihamarabb intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek föl.

A megyei közgyűlés előtt.

I.

Csak mindössze pár nap választat el bennünket a téli közgyűlés megtartásától. Nincs mit örülnünk az alkalomnak, mely módot nyújthatna a megyei ellenzéknek fennhangon elmondani véleményét a megyei sáfárkodások felett.

Az ellenzék még ma időszzerűtlenné tartja fölvenni a keztyűt a mameluk túlnyomó hádával. Ne is vegye föl, mi is azt mondjuk, mert meddő szóháznak barátai nem vagyunk. De majd elérkezendik azon idő, midőn az ellenzék nemcsak vádol, de egyszers mind ítél is, s mi sokkal férfiasabbnak tartjuk a föllépés így imponáló erejét, mintsem az apró gurilla-harcokból tért hátra nem szóljunk. De a megyei ellenzéknek most is a megyei közgyűlést szem elől tévesztenie nem szabad. Ez a feladat pedig nem más, mint őrt állani az autonómia sérthetetlen jogai mellett, s valahányszor Tisza Kálmán azokból egy-egyvet el akar disputálni, legalább fölemelni a tiltó szót, hogy az utókor ne vadolhasson bennünket télenkessel, gyávasággal.

S most elérkezett az idő, hogy a megyei ellenzék fölemelje tiltó szótát Tisza Kálmán ama nemzetellenes számdoka ellenében, melylyel meg akarja

fosztani a megyéket ama legszentebb autonómikus jogától, hogy a főrendek táblájánál befolyjon a törvényhozásba.

Tizenöt év óta kísért a főrendiház reformja s ezen idő óta a megyék három ízben írtak föl a legislatívához, követelve autonómikus jogainak tiszteltbentartását.

Bács-Bodrogh vármegye e tizenöt év alatt ezen fontos kérdésben szavát nem hallatta. Egy kukkot sem szólt. Aludt!

Pedig az összes megyei törvényhatóságok között vajmi kevés vármegye tudott olyan irgalmatlan mamelukságot kifejtetni, hogy hallgatva túrje legszentebb jogainak megfosztását.

E kevés között ott volt a Bácska. A hazafias megyék 1869 óta három ízben felszóltak, — felszólalásuk nem ezéozta a főispánok főrendi tagságának megtartását. Egyetlen egy megye se akadt, mely kifejezte volna abbéli óhaját, hogy maradjanak a főispánok főrendiházi tagok. S mégis követelték, hogy befolyásuk a törvényhozásba épsöngben maradjon, követelték, hogy ezen autonómikus jogukat választás útján gyakorolhassák.

Itt az ideje, hogy e kérdést már most minden megye szellőztesse. Itt az ideje, hogy a 15 év óta alvó Bácska is fölbredjen álmából s szóljon e kérdéshez.

Még pedig mihamarabb. Most a legközelebbi közgyűlésen.

A törvényjavaslat már február vagy márczius hónapban tárgyalatni fog. Tovább késlekedtünk nem lehet.

Molnár (Müller) Gyula.

Bács-Bodrogh megye árvaszke.

E cím alatt dr. Schuller Simon un választol a „Bácska” legutóbbi számában lapunk n. évi 143. számának ugyancsak az árvaszkekről szóló újdonságára.

Lényegében a válasz czáfolat akar lenni, s dr. Schuller un loyaltással várja el tőlünk, ismerve „nemzeti” irányunkat, hogy a hamis informatió nyomán langoztatott vádakat már most visszavonjuk. Erre mi férfias választ adunk. Igenis elismerjük azt, hogy állításaink szórul szóra valók, s elismerjük, hogy nem tévedtünk s hogy informatiónk alapos. Azonban nehogy dr. Schuller un konok önfeljeségnek vegye e magunkviselését, sürgönyileg kérjük meg Új Futtak közösgét, igazságszeretettel, hogy nekünk a közg. biz. határozattal expresse küldje meg. Ez meg is történt. Most tehát ime mi állunk dr. Schuller Simon un elé s ismerve loyagiaságát, igazságszeretettel s pártatlansággal, azt kívánjuk tőle, hogy a lap o s a n olvassa el ezen határozatot s a „B”-at legközelebbi számában valja be, hogy jobb lett volna újdonságunkat agyonhallgatni, mintsem megczéfolni akarnt, mert itt már többé nem a magánfél, nem is csupán a közvélemény, de maga az illetékes hatóság is példét tör az árvaszkek fölött, melynek eljárását menteni sem lehet.

Egyébiránt szivesen elismerjük, hogy az árvaszkek tévedett, de csak úgy, ha ez lesz utolsó tévedése, mert az ilyen tévedések a közösgé legszentebb érdekeit tapodják olykor sárba s alig hisszük, hogy dr. Schuller un igazságszeretettel megfőrdelmezni a visszaéléseket.

Im itt szórul szóra a kérdéses határozat: 3672. szám kbiz. 1884. — Felvették Új Futtak közösgének a megyei árvaszkek 1884. évi október 6-án 10596. árvi szám alatt benyújtott, és az által ugyana hon 11-én 10596. ár. sz. alatt kelt jelentés a megyei közg. bizottsághoz fölterjesztett felelőzése, a melyen árvaszkek 1884. évi szeptember 15-én 8750. árvi szám alatt hozott határozata ellen.

Tekintettel arra, hogy a megyei árvaszkek által 1884. évi szeptember 15-én 8750. ár. sz. a. hozott határozat az új-futtaki közösgéi árvapenzár újabb nyilvántartására árvaszkekileg kiküldött bizottság részéről 1884. évi szeptember 14-én 9614. ár. sz. alatt beadott vizálgatnak elintézése, ugy szintén Ulrich Bertalan volt közösgéi közgyűm által újonnan készített 1861—1878 ik évi árvapenzári számadatoknak végegezeése s az ebbeli határozatoknak jogereje emelkedése előtt hozott meg. — holott Ulrich Bertalan kérvénye felett, csakis a most jelzett határozatok meghozatala, és ezeknek jogereje emelkedése után lett volna szabad határozni:

tekintettel továbbá arra, hogy a megyei árvaszkek ezen határozatlan folyamódó Ulrich Bertalan kérelmén túl terjeszkedett, — mert most megnevezett folyamódó csak 908 frt 32 kr. és az ezen összeg után 1879-ik évtől számitandó penztárszerü kamatokot kérte magának kiutalványoztatni — az árvaszkek pedig e helyütt 2177 frt 82 kr. és ezen összeg után 1870. évi január 1-től számitandó 8 százal. kamatot rendelt a megyei árvapenzárnál a közösgék javára kezelt tartalékalpól ki fizettetni, — mely összeg a megyei árvapenzár által 1884. évi szeptember 18-án 524. letéti nap 16 tétele alatt, és pedig járandóság fejében — — — — — 2176 frt 82 kr. 8 „ 0 „ minden év végével

tökösített kamatok címen 1202 frt 88 kr. összesen 3379 frt 70 kr.

Ulrich Bertalannek tényleg ki is fizetteték a tekintettel végre arra, hogy habár a kérdéses neheztelt végzésben ezen utalványozásról Új Futtak közösgé is értesítetni rendeltették, mind a megyei árvapenzár részére szóló neheztelt utalványozás végzés, ennek jogereje leendő emelkedését be nem várva — már ez évi szeptember 17-én lett az árvapenzárnak meg küldve, s ennek folytán a kifizetés másnap fogaratosítva, — holott ezen utalványozás végzés csak is a netaláni felelőzés benyújtására megszabott határidőnek

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Egy szini növendékhez

Tanácsot kérsz, mit válassz: szinpadot, vagy a boldog családi tűzhelyet? Nem adhatok, kedves növendék! Mert többet veszek, mint te nyers vele. Az egyik álom a másik valóság. Mi jobb? álmodni vagy szeretni, mondó? A tűzhely szük csak egy lépés a férjnek Csókjától a bölcsöng, mely nevet, De az betölti egész életünk. A szinpad hosszú, hosszú vándorút Kietlen tájak s örvény széléin, Tövises és éles szirtok között, Hol alvó fáklyák, hervadt koszorúk Feküsznek sorban, intő jel gyánánt: „Térj vissza! még idő van.” Am tovább Egy szirttető, elérhetetlenül, Függy egy babérlomb (a tied talán.) És érte nyúl minden kéz a tömegből S mind nyér belőle egy zöld levelet, De maga a lomb odaifon marad.

Ha boldogság a céloz? Törd le úgy Az első rózsát — és többet ne kérj — S maiaj lenn a nyíló rózsák között: Örülni fog rajt minden u tavasz. Ha céloz ennél szebb, magasztosabb,

És halhatatlan dicsőség epezt: Akkor röplj el bátor szárnyaidal A földről, hol halandóság lakik, Az almok égi szép tündérhonába, Hol csókolózva futnak este Az egymásért fönn égő csillagok. Légy csillag! légy Melinda! Ingoln! De jól jgyezed meg, ifju életed Örméltlen lesz mint vándor madaré. Mely fészket rak fölvyát — és fészke nincs. Tanácsot kérsz? kedves növendék: Hiába adnám, úgy sem követed, A kristálytisza friss patak futását Nem tartja vissza a sürt kövecs, Söt czélgázhoz inkább siettet. Ki Tháliába lett egyszer szerelmes, Az eltaszítja az üdv poharat És lelkesedve issza könyveit. Nincs ébredés! csak akkor, hogyha már Nem ringatják őt a tündércarok. Mindegy. Kövesd a mit szíved sug ill, Az ihletett szív jó tanácsot ad. A dicsőség a boldogságunk ára. Ha lányom volnál? úgy azt mondanám: Tépd össze minden szereped s röplj Annak karjába, a kit most szeretsz. De mint barát, azt mondom: menj! tanulj! Szép Melpoméné mosolyog rád És csillagokkal himzi köntösöd.

Hlador.

Műkedvelői előadás.

(Tartatott a zombori színházban 1884. évi decz. hó 29-én.)

Ennek a színháznak egy organikus baja van, s az orvosok nem tudják megállapítani a diagnózisát. Gyógyítják mindenféle más baj ellen, csak az igazat nem találják el s így természetesen a baj mindegyre akutabbá válik, végre a színházi részvény-társaság igazgató-tanácsa mégis rájött a baj kütféjére s kitálálta, hogy színházunknak semmi baja nincs, csak egy van, t. i. hogy nincs pénz.

A s a baja a mi színházunknak, a mi a sülöd jogásznak, mikor végtekingtve nagy Budapest városán elsöben is adósság csináláshoz fog. Persze ennek az a következménye, hogy még a koszt s kvártély prioritási kötvényeit se képes kiváltani. Hanem hát a mi színházunk gyógykezelő orvosi a mennyire annyira segítenek a bajon, mert eret vágnak — nem ugyan a betegen, de a nagy közönség, s a közönség egészséges vért bo csájtják be a színház vérszegény ereibe. . . . Így is jól A közönség legközelebbi rokona a színházhoz. — s így illő, — hogy áldozatot hozzon érte.

Ez áldozatszég nyilvántul a múlt csztendei decz. 29-én tartott műkedvelői előadás sikerében, mely minden várakozást fölülmült. Fönt s alant hullámzott a lelkes

közönség, mely műkedvelői előadások iránt hagyományyszerü érdeklődést tanúsít. Pedig várakozásában nem ritkán megalódlós élevezet híján beízettet pénze, pusztá lelkes adakozás niveaujáig száll le. De nem is képzeltető de másékat A műkedvelő alig-alig szerzett társadalmi routine-t, a műveltség oly magas fokán ritkán áll, mely minden progymnastikai tapasztalat nélkül késsé tenné a világot jelentő deszkákon olyat alkotni, a minő elkényeztetett műrézközpontok kellemesen csiklandók. Ezuttal azonban — meg kell vallanunk — az összes műkedvelők megválasztása tapintatos, és felelős volt, — a szerepkörök beosztása nem sok kivánni valót hagyott fönn, csak a darabok megválasztása ellen lehetett kifogásunk, mert sem a „Közügyek” sem a „Fekete frakk” s még kevésbé a „Kék szoba” nem képes valami kedélyes vigat és fölvillanyozó humorost a legjobb előadás útján sem nyújtani.

A „Közügyek” valamint a többi elsorolt szinműnek is csak egy előnye van a műkedvelők szemében, az hogy 1 felvonások és nem igényelnek sok szereplőt, de ennek ellenében oly vékony cselekményűek, oly lapos, prózai mesével bírnak, oly kevés szellemet rejtgetnek, hogy elsörangú színész előadása sem tudna velük maradó hatást előidézni.

lejárta, és így a hozott határozatnak jog ereje emelkedése után lett volna a megyei arányegyzárnak megközlendője.

Mind ezen okoknál fogva Bács-Bodrogh megye arányegyzárnak 1884. évi szeptember 15-én 8750. árvi szám alatt hozott határozata — Újputtak községének felebezése folytán ezenel feloldatik, — és a megyei arányegyzár a felterjesztett ügyiratok visszakeresése mellett oda utasítunk, hogy ezen másodikfokú határozatrol az érdekelteket szabályszerűen értesítvén, — az Üllrich Bertalannak illetékentül kifizetett 3379 frt 70 krajn összeg azonnali visszafizetése, s addig is leendő biztosítása iránt — szükséges intézkedéseket azonnal tegye meg, és a tett intézkedésekről nyolcz nap alatt, az intézkedés eredményéről pedig tizenöt nap alatt a megyei közigazgatási bizottságainak jelentést tegyen.

Mely másodikfokú határozatrol Bács-Bodrogh megyei közigazgatási bizottsága is, a jelen határozat egy példányának megküldésével — a netán általa szükségesnek találódnak egyéb intézkedések megnevetése ezáltal értesítettnek rendeltett.

Zomborban Bács-Bodrogh megye közigazgatási bizottsága, mint másodikfokú felbivitel hatósága 1884. évi december hó 11-én tartott üléseiből.

Főispán, mint a közig. bizottság elnöke helyett S c h m a u s z alispán.

Magyar regényirodalom.

Magyar regényirodalom?

De hát van e sajátképen magyar regényirodalom? Valóban eddig megszokta a közönség, hogy Jókain kívül alig tudott emlékezni magyar íróra. Maga a napi sajtó is előszerjéjjel fel, hogy nincs magyar regényíró, ha Jókai nem volna, semmit sem olvashatna a magyar közönség. És ezért nyakra fere ártak a lapok a francia, angol, sőt német regényeket, a közönség csakugyan meggyőződött, hogy nincs magyar regényíró, mert ha lenne, hát a lapok is sürribben közölnék műveiket.

Itt ott meglejtet néha egy magyar író regénye. A közönség rendszeren szivesen fogadta.

— Miért?

Mert magyar életet festett s a maga életének egyes mozaikait látta híven vissza tükröződve.

A drámairodalom terén is fel tudta kelteni a nemzeti népszínház a magyar színművek iránti érdeklődést. És örömmel látjuk, hogy a drámaírók serege napról napra gyarapszik s tökéletesedik. Így lesz a regényirodalommal is nemskára. Van reményünk, hogy így lesz, mert a mint meggyőződik a közönség, hogy nemcsak

idegen van és nemcsak az idegen jobb sőt a mi regényeink általában véve jobbak, igazabbak a külföldi termékeknel, azon mértékben fog a magyar regények felé fordulni érdeklődése.

Nevezetes korszak lesz tehát ez a néhány év újírtébró regényirodalom történetében. De mikor ezt örvendetelen tapasztaljuk, szabad-e megfellekdzünk azokról a vállalatokról, melyek a már szunyadó magyar regényirodalomát fölbresztették.

Bizonyára nem. Megillettel teljes elismerésünk szakadatlan figyelmünk és rökön szunyánk, sőt hálánk. Egy írói tábort látni egyvén csoportosulni, mely eddig csak ritkábban jelent meg a közművelődés mezején, csak elvétve írt, mert nem volt kénytelen visszavonulni idegen elől; mindenesetre lélekelt, magasztos.

Szépirodalmi vállalatok közt egy van különösen, mely megérdemli a legmelegebb pártfogást. Négy eredeti regényt közöl egyszerre, a legnagyobb nevű írótól.

Ez a gondosan szerkesztett és esimes kiállításban Budapesten megjelenő „Gondülő” Hetenkint három nagy íven és színes borítékkal jelenik meg; oly terjedeleme, minőt alig tapasztalunk más lapnál. E terjedelemez képest, mely évenként mintegy 15 kötet regényt foglal magában, e lap előfizetési ára valóban esékélynek mondható, hat forint egyévre. Kiadója Székely Aladár, ismert nevű könyvkereskedő.

A „Gondülő” rendes munkatársai: P. Szathmáry Károly, Tolnai Lajos, Vésztési Arnold, Margitay Dező, Mikszáth Kálmán, Kazár Emil, Balázs Sándor, Székely János, Erdődi Sándor, Kiss József, Komcsy József, Benedek Aladár, Reviczky Gyula, Léovay Sándor stb. stb. Ismert neve az irodalomban, kik különböző terén de leginkább a szépirodalom terén szerettek érdemet, többen közülük már a külföldön is elismerést arattak.

Ezen írói esoporthoz azonban többen is csatlakoznak kisebb dolgozatokkal és költeményekkel, mely apró művek meg-meg szakítják a regényeket, mintegy nyugvó pontot, ha az olvasó kissé kifáradna a regények élvezetében.

A lap épp úgy ajánlható magánosoknak, mint testületeknek. Kaszinók, olvasókörök bizonyára szintén nagy közönségre kötelezik tagjaikat, ha alkalmat nyújtanak nekik, hogy könnyen hozzáférhessenek. Családos ember azonban nem igen lephet meg kelemesember nejét, mint a „Gondülővel” mely valóban meg fog felelni nevének

De lássuk, hogy birkoztak meg műkedvelőink a földattal — ily hálátlan téren: egy várakozó közönség igényeit kielégíteni?

Régi szokás — s a szokás annyi, mintha törvény volna, hogy műkedvelőkkel szemben a kritika maga is jóindulást tapasztaljon, s naiv dicséretadokban ömlengve egéki magasztalja a szereplők mindegyikét. Természetesen ebből valami erkölcsi haszon nem igen hármod a közönség, vagy magukra a műkedvelőkre, de a dicséret még érdemtelennél is jól esik s az exteriore megzavása társadalmi életünk első paragrafusa.

Véleményünk szerint e szokástól már-már el kell térnünk s közönségnek valamint műkedvelőknek is kell önmaguk iránt anynyi férfiaságot tanúsítani, hogy többé kevésbé elismerjék a szellemi küzdeleten a tehetség versenyét, mely föltételezi az egyik gyengéit, a másik erejét.

A műkedvelőket ugyan nem szabad szíriaként bírálani, mert ők csak pótói akarák némileg azt, de meg kell őket any nyírja bírálani, hogy abból tanú-ágként levonható legyen, mily nagy küzdelem, fáradságos s genialitás igényel: a színpadon valamit alkotni... Ilyen szempontokból indulunk ki mi is, midőn e műkedvelői előadást kritikai bonczésk alá vesszük s a szokottnál szigorúbb mértéket alkalmazzuk a különben buzgó s ügyes közreműködőkre.

Lássuk tehát mindjárt a „Közügyek”-et.

A szereplők hőseit aligha nem Göcsy Mukit kell tartanunk, a ki egyedül képviselő e darabban a komikai elemet, s a ki valóban értelmes alakította lett Zakó Milán ír személyében. Zakó ur — nagyon kevés hibás vonás levonásával szerepét tökéletesen adta.

A könnyelmű, léha dan y, a ki szív és ész nélkül lebeg a társadalom fölcsinén, s összes értéke divatos öltözékében, monoklijában, s patschójában rejlik, a ki udvarol jobbra-balra komoly szándék nélkül s lelkiállapotában a legzomoruibb irány és czóltalanagot ünteti föl — Zakó úr meglepő alakítási képességgel mutatja be s valóban ott illeri a férfiak közt ez első darabban a pálmá. Legelőbb említve nem akartunk a nők iránt udvariatlanok lenni, de a vizgátek természeté mozgaival, hogy a vig-elemek esk elsőben pillantásunk s csak azután a komolyabba.

A női szerepek Olga és Etel, az előbbi Jordán Fánika k. a., az utóbbi Millasseus Margit k. a. kezében találtak hűséges interpretatorokra. Jordán Fánika k. a. kedves rokonszenves egyénisége eléggé elcsatarta szerepének bűsségét s a közönség minden érdeke nélkül is melegen e-üngött akainak kecseljes mozgásán. Csak arczjátéka volt szomorúság, s érzelmi affekciózión anynak nek tünetek föl. Millasseus Margit k. a. egy budapesti színteroda vezette növendékeinek routine-ját, alakítási képességet, ked-

és mulattató tartalmával, még évek múlva is kedves barátja lesz, mikor kánn dül a zivatár, s a kályhában viláman lobog a tűz... Akkor elvezeti elap az olvasó gondolatait egy más világba, melyet a költők ékesítenek föl képzelmük bevével.

Pápay Miklos.

Hírek.

A Zombor és Vidéke” boldog új esztendőit kíván tisztelt előfizetőink! Köszönetet mond mű-dolgozatok, a kik ez évben is szives pártolásokra méltatták s igyekezni fog e pártolást ki is érdemelni! Régi előfizetőink közül többen még mai napig nem küldték be előfizetéseiket, de mint törzs-előfizetőnek azért lapunkat tovább is meg fogjuk küldeni, míg a lap egyszerű el nem fogadása által vagy levélvén nem adják tudtunkra, hogy tovább nem kívánják járlatni.

Kis-hegyesi állapotok Kis Hegyesen furcsa állapotok vannak. A kinek a jegy zői hivatalban akad dolga, oda csak assistentia mellett nem bemeni. A község lakosága legnagyobb mérvben fölzdült Czirák József jegyzője önkénykedéséi ellen s félni lehet a legrosszabbal. Mint hírlék Czirák József jegyző ellen a zombori kir. trvszék név 3564/83. sz. a jó régen okmányhamisítás miatt vizsgálat alussza teli álmait s mert a lakosság elégtételt nem nyer, zugolódik Czirák egy megbízottsági tagot a választások alkalmával kitaszított hivatalos helyiségéből. Az illető panaszt tett Császár Péter szolgabíróról, de a szolgabíró testi-lelki barátságában el a jegyzővel s így elégtételt alig adott. Most hát ki menjen panaszra a szolgabíróhoz, tudva, hogy egy sem nyer ott igazságot meghallgatásra? A nép elkecsere dettségében annyira ment, hogy már a miszteriummal is volt küldöttéleg, de a jegyző nyilatkozott, hogy az istentől se fél meg a szolgabíró komája. Kiváncsiak vagyunk meddig tartanak Bácskában az ily vizsgásások?

Dr. Spit er Mór ur lapunk szerkesztőségében kifejtette, hogy ama hírlék — mintha a helyb. ízr. litékönyvénél is 6 ó 6-n megejtendő tisztújító közgyűlésén őt is az előhírlékek között fogják hangoztatni, — alaptalan, mert ő egyáltalán nem vállal semminemű tisztséget, amálkévesbe az előhírlék, melynek jelenlegi viselőjével teljesen meg van elégedve.

A múlt hó 28-án tartotta a b-bodrogh megyei gazd. egyes. választmányi ülést, melynek felolvasásról bővebben is megemlékeznék. Itt csak azt újsgóljuk, hogy ez ülésen ejtetett meg a titkár-választás is. Ez állásért kilencz okleveles gazdász folyamodott, s megválasztott Rombay Dező h. titkár, Rombay ur megválasztatásának nem-

csak eddig kifejtett buzgósa és ismert odaadása az egyet ügyei iránt estele mérlegbe, de kvalifikációja is, mely pályázó társait messze fölhaladta. Gratulálunk a gazd. egyesületnek e választáshoz mert hisz szük, hogy Rombay ur hivatalának testtel-lekkel meg fog felelni.

Zstaniásról írják: Zsambéra zstaniási illetőségű híres lökötő má napokban becses látogatással megszerkesztette 3 czinkosával együtt Gara községét. A falusi örök mosztá vették a dolognak, egy hid alá bujva várták, míg a községből vissza fognak jönni. Nem kellett soká várni, Zsambéra előre menve balkezevel 4 szép lovat kötő-féknél fogva vezetett, jobb kezében egy 6 lövésű élesen töltött forgópisztolyt tartott. Egy óra a hid alól kibujva, botjával fejbe kollintá és lefogyezte. A lárnéra czinkosai hátulról kezelték az örökre lövöldöző, mire az örök legyvereinek durrogási választottak, és előbb meg nem futottak, meg Zsombérát az örök megkötözték és a falu-ból segítségét érkezett. Sch. G.

Az elmozdított Divald Gyula helyére dorozsói kímest, erdészre Dr. Pómay Alfréd Góddillórról fog kinevezetni.

A korozott Ruszaky Mária kéjleány, a ki a Vaskalás-féle bünyiben mint fontos tanu szerepeltet, s a ki a gyilkosságággal eljutott, Dr. Dekker Gyula vizsgálóbíró eredmény nyomozási folytán megtalattott. E- Jenleik Mohácsosn tartózkodik.

A szabadtka bajai szárnvasút múltmárendőri bejárása e hó 20-án lesz Gyöngyösi János osztálytanácsos vezetésével.

Gyászír. Garay János petróváci tanító 40 évi áldásdús működése után elhalaltott. Temetése decz. hó 20-án ment végbe.

Öngyilkosági kísérlet. Lories Agnes bajai illetőségű eselő ismeretlen okból maróhógt ivott, de miután észrevették, meg élve beszállították a Rokus kórházba.

Postaforgalom. Az 1885. évi január hó 1-étől kezdve úgy az Osztrák Magyar mint a Németországgal való postaforgalomban magánfelek által előállított egyszerű és fizetett választásd ellátott levelezőlapok használatra a következő feltételek mellett megengedettek: 1. A magánfelek által előállított levelezőlapoknál a postakínstár által kiadott levelezőlapokkal egyenlő nagyságoznak ugyanolyo vastagságu papírból készültneknek és előoldalukon nyomtatott vagy írott magyar (horvát-szlavon területen hová?) nyelvű ezen megjegyzéssel „Levelezőlap” el kell látva lenniök. Szabadságban áll azonban a feladóknak a magyar nyelv mellett a monarchiában használt más nyelven is ezen szót feljegyezni. 2. A papír színének megválasztása a feladó tetszésére van bízva. 3. Az ilyen egyszerű levelezőlapokat köteles a feladó 2 kr. értékű levegy felragasztása mellett bérmentesíteni és a választlapot ellátott levelezőlapok választapjára ugyancsak 2 kr. értékű levegyet a feladás alkalmával felragasztani. 4. Bérmentelen, hiányosan bérmentesített, vagy pedig alakra és nagyságra a postakínstár

vétségét s okosságát tudta kis szerkörében kifejtieni.

Rónéve a színpad mystikus borzalmi nem léteztek, — ő úgy mozogott, sürgött és forgott mintha örökké ott lett volna s a szende gyermek-lányka lelkeite híven viszközödött a czánz s mozdulatain. Mondjuk meg itt mindjárt, hogy a nő szereplők kivétel nélkül szép csokrok s igen sok tapost arattak s Millasseus k. a. többször nyíll jelenetben volt kénytelen megjelenni, hogy megköszönje a megérdemelt ovatókat.

De még egy nebesen egy tapasztalt színészno okosságát ragyogtatta, mert nem ig-n kérlette magát a megnevelésre, s nem áfektált túlszerényeséget, hanem egyszerű s mégis jéles módon hajtogatta magát. — Kenderlival Huber Ferencz Rombay Dező ur a hác un. gazd. egyes. csak pár nap előtt megválasztott titkára adta. Rombay Dező ur sok képességet áruit el a színi pályá iránt, de bezonyított képességeit a gazdasági téren nem sikeri ilt fölművelni. Ő sokkal jobb titkár mint színész. Putnik Iztó ur Lasatos Andor, Dekker Pál ur Lorántot, Gertinger Pál ur azinas adta, az utóbbi inasos ügytelenségeivel komikai hatást érve el, miert tpsokat is kapott.

A „Közügyek” után Thim Flóra k. a. „Oiseuxok légers” című átútt énekelt Kalapza Bella k. a. zongora kísérete mellett, Thim Flóra k. a. j. j. isméri már a zombori közönség s réz kedvencei közé sorozta a műkedvelők között, kik évről-évre elúzik egy-egy órára unalmat.

Az úde, esengő hang most sem tévesz tette el hatását, s midőn a tapsok ismét a lámpák elé kszették, — jutalmul az elis-

merészt énekelt Thim Flóra k. a. egy szép népdalt, mely gyűjtött, mint a hogy ez nem is lehet másképp, ha ő dalolja azokat.

A „fekete frakk” című magánjelenet nem valami szellemdús monolog s bár Rombay ur iparkodott abba életet önteni, — az nem igen sikerült.

A „Kék szoba” hősei Lovász Aranka k. a. (Vajkainé) Dekker Gyula (Kondor) ismert képességek, ügyes játéku dacára se igen hatottak, mert a „kék szoba” szintén nem nyujt élvezni valót. Haem anynyi bizonyos, hogy Lovász Aranka k. a. oly életet öntött e szerepbe, minőt csak egy szakértő színészről lehet elvárni, s olykor volt, hogy nem csak a vizgáló bíró, de meg a közönség köröbél is sokan szerelmese lettek belé. Dr. Kálmán szerepét Janos-y ur Janos hivatalosulba szerepét Gerting-r Pál ur adta, ez utóbbi ismét tapsokaratva jólt mozdulatival.

Referánsok végére értünk s azon vesszük észre magunkat, hogy éppnem nem voltunk szigorúak műkedvelőink iránt. No hát kezdetnek legyen elég a föltett szándék, melytől azonban a jóindulat eltántorított. Jövöben szigorúbbak leszünk, mert máskülönben mi ösztönözta a műkedvelőt arra, hogy színi babérokat arasson?

Miután a színházi részvény-társaság érdekei nem állanak a legszorúbb összefügésben a közönség érdekeivel, — s a műkedvelőnek kitéjtett buzgósaükért nem a sajtó, de a részvény-társaság van hivata köszönetet szavazni, mi csak a jövödelemhez gratulálunk, mely beteg színházunk egy sebet talán — tán meg fogja gyógyítani.

által kiadott levelezőlaponkól különböző, magán uton előállított ily levelezőlaponk a postaszállításból ki vannak zárva. Az esetben, ha a most jelzett hiány vagy egyéb szabálytalanság az átvételre vagy leadó postahivatalnál vétetik észre, a kifogás alá eső ily levelezőlaponk a feladás helyére visszaküldendő, hol a feladónak visszaküldendő, illetve térti küldemények gyámját kezelendő. Egyébként ezen levelezőlaponk használatára a postakincstár által kiadott levelezőlaponkra vonatkozó szabályok kötelezők.

Szabadkan Pap Zsigmond államvasuti főmérnök 67 éves korában elhunyt.

O-Kanizsán mult hó 22-én ment végbe a tisztújítás. Megválasztottak: Első bíróné Szilágyi György, második bíróné Szalkai Pál árvák atyjává Tukacs János, pénztárnokká IKörömczy László, adószedővé Popovits Mito, esküdtékké id. Mihály Sándor és Vinczer Dániel, első biztossá Bugyi József, második biztossá Bakota Ferencz, városi mérnöké Csuka Sándor, és végül főorvosai dr. Pauler Gyula, a budapesti Rökus-kórház második segédorvosa.

Tóth Gábor okl. gyógyszerész eljegyezte Czeizner Ida kisaszonny Zentán.

A közigazgatási tisztviselők mozgatása tárgyában a helygymenister körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz, melyben a védtörvény 26. szakaszára hivatkozva, kijelenti, hogy a hadi szolgálat alól a közzolgálat elkerülhetlen érdekében ott kivett közigazgatási tisztviselők jegyzékét a törvényhatóságok kell pontossággal készítsék és legkésőbb jan. végéig terjesztessék fel a helygymenisteriumhoz, miután a később beadott kimutatások többé figyelembe nem vétetnek.

Kávé matador. Eckert Pál előnyösen ismert bádógorosok előállítója s ráktár tulajdonos egy új szerkezettű kávé-gépet tart ráktárban, mely minden eddigi kávé-gépet árnyékba helyez kiváló szerkezeténél fogva. A kávé-gép neve kávé-matador s alakja látható lapunk mai számának hirdetés rovatában Felhívjuk az érdekeltek figyelmét e sikerült találmányra.

Herczenberger Sándor főtánczpróbjáját e hó 17-én tartja meg a vadászkiált nagy termében.

Haláltétele kihirdetés Szabadkan A szabadkai sirmohányban mult hó 30-án d. előtt 8 órakor hirdették ki Táncos Imre, Tóth Pörge Imre és Szolovás Andrus rablói bűncselekmények előtt a kir. kuria ítéletét. Ez ítélet szerint Tóth Pörge Imre életfogytiglan tartó fegyházra, a kis-korú Szolovás Imre 3 évi börtönrre, Táncos Imre pedig két évi halálra ítéltetnek. Bővebben erről lapunk legközelebbi számában.

Csendélet a megyében. Dautováról írják lapunknak, hogy az ottani jegyző annyira gazdálkodik, hogy a nép túrelméből kijöve fellázadt ellende. Emiatt a jegyző esendőroket kért, akiknek megjelenése még csak jobban izgatta a kedélyeket, látván hogy a jegyző brachialis hatalmat alkalmaz, s így nem csoda, ha egy fiatal ember dühösen az egyik esendőrrre lőtt, amiért őt el is fogták. Csodáljuk, hogy e jelen szolgabírnia, a rend felgőzoltó [?] el jár ut esendőroket küldeni, de a rend felgőzoltásának okozóját nem kutatja. Vidéant

Adán és Moholyon függetlenségi kör alakul Balog Pál által ügyvéd kezdeményezése folytán. A kibocsátott aláírás így szó mos előkelő egyén neve olvasható. Üdvözöljük az adai és moholyi függetlenségi kört, működésüket koronázza siker.

Hymen F. hó 6-án tartja esküvőjét Rosenthal Miksa ur Gleich Roza k. a. nyal Szabadkan. Gratulálunk. — Mester János ókanizsai tanító decz hó 27-én jegyezte el Rekettye Gizella k. a. t. Goricz n. (Vérőze megye). — Lázár Frigyes es. k. h. származású oltárhoz vezette Baján Lázár Eleonora szül. nemes Kálmány Pap ur-lyágyat. — Belavetz Antal jegyet váltott Horváth Hernán k. a. nyal ugyanott Sági Gyula p. páni gazdasági bérlo a mult vasárnap eljegyezte Kohn Berta k. a. t. Baján.

Egyházmegyei hír Főt. Plotkoszich Sándor e. kanonok és szontai plébános ur, az apatini kerület alesperesi hivatalától saját kérelmére felmentetvén, helyébe főt. Ronay István e. kanonok és pr. sz. iváni plébános ur nevezetett ki.

A megyei gazd egyesület decz hó 28-án igazgató választmányi ülést tartott. Az ülés nevezetesebb tárgyai a következők voltak: — A legközelebb tartott rendkívüli közgyűlés határozata értelmében a s z a m v i z s g á l o b i z o t t s á g jelentése az ülésen tárgyalatván, — miután a jelentés szerint a pénztári számadásokban több hiány és rendtelenség találtatott, a választmány a felmentést megadja ugyan, de dr. Molnár István Lajos indítványára a lanyag könyvelés felett rosszallását fejezi ki, Ennek kapcsán az ülés elhatározta, hogy bétszáz forinttal díjazandó pénztári állásra pályázat irassék ki. — Rácz Vilmos volt titkárnak lemondása tudomásul vétetik Titkárrá 9 pályázó közül Rombay Dezső okl. gazda választotta meg, a ki a titkári teendőket egy év óta vezeti. E egyesületnek az adai földműves iskola tanuló javára tett alapítványról szóló alapító levél ministerileg jóváhagyatott. — Barthal József indítványára a gazdasági egyesület jelen alapítványai nem felelnek meg a kor igényeinek, az ülés egy alapszabályt revizióval, illetőleg átdolgozó bizottságot küldött ki e bizottság elnöke Barthal József, tagjai Zsuffa Vincze, Dr. Molnár István Lajos, Rombay Dezső. — Kolatsch János apatini lakó újonnan feltalált kender-törő gépjé javítására az egyesületből 50 frinyi segélyt kér. Az illető gép megvizsgálására kiküldött bizottság véleményére, mely szerint az 60 frt alig volna elegendő a gép használható állapotba való hozatalára, nagyobb segélyt pedig az egyesület ez idő szerint nem adhat az elnökség megbizatik, hogy kérje fel az orsz. gazdasági egyesületet egy nagyobb segély megadására iránt. — A nevezetesebb folyógyék titkáral által felolvasatván tudomásul vétetnek.

A felhatalos lap decz 24-iki száma közli az 1884. évi XXI. törvényeket az 1885. év január és február havában viselendő közterükről és fedezőndő állami kiadásokról. Szentesitést nyert 1884. év decz hó 23-án. Kihirdetett az „Országos Törvénytárban“ 1884. decz. 24-én.

Gákova község Mayer Ádámot ezutal negyedszer választotta meg bírónak.

Stanitsis községben a bizottsági tagok határozata következtében jan. 1-től kezdve nem lesznek felolós örök.

Magyarics F. a zombori első temetőzsi egylet szolgája karácsony másod napján a Ferencz csatornába ölte magát. Holttettét még az nap delelőtt fogták ki. A szerencsétlen 4 árva gyermeket hagyott a kiknek most senkiük sincs. Anyjuk ugyan mint egy 2 hóval ezelőtt elhalálozott s valószínű leg ez volt oka öngyilkosságának.

A baja szabadkai származású előjárja Baja város határában szükségelt ingatlanokra neve a közlekedési ministerium a kiasajjtítási eljárás elrendelvéen, a bizottsági eljárás határidejéül 1885. évi január hó 5. és következő napja tűzettek ki Baja városába nagytermében.

Obecsen a napokban egy iparossgóld egy vendéglői szobaleány iránti viszonzatlan szerelmi bujában ugyanazon vendéglői egyik szobájában kétszer egymás után szívébe lőtt s nemskóra meg is halt.

Áltérés. Fűredi József, a szabadkai szintársulat tagja, a Mózes vallásról a református vallásra tért át.

Öngyilkosság. F. Szt. Ivánon Tóth Márton parasztságosy decz. 22-én felakasztotta magát. Férjével rossz viszonyban élt.

Kupuszina 1884. decz. 28-án.

Tekintetes szerkesztő úr!

Becses lapja mult évi 33-ik számában a kupuszinaí mizeriákról megjelent cikkek a leghebbevén tükrözött vissza akkori állapotainkat, melyeket Ribicezi szolgabíró önkénykedése községi bíránk felfüggesztése által előidézett. Fájdalom, erélyes szolgabíránk, Guzsány Márton felfüggesztett községi bíránk fegyelmi ügyét még be sem fejezte, már

is újabb tanubizonságát adta rendeletessé basakodásának és az oknélküli felfüggesztésekenki lankadatan buzgalmánának mennyiben egy újabb ukázzal Sata József községi bíránt felfüggeszte.

A mult hó 13-án megjett községi képviselőválasztások Ribicezi szolgabíró és pártfogoltjai nagy reméltetére rájuk néve rosul ütött ki és hogy megakadályozzuk erélyes és köztiászeletű bíránt újból való megválaszthatatl, ugyan e hó 16-án kelt ukázával Sata József bíró felfüggeszti és irni-olvasni nem tudó esküdtel helyettesíteni rendeli. A felfüggesztés okait a következőkben adja a hivatalott rendlet: Hogy merte Sata József bíró egy jogerőre emelkedett ítélet alapján Horváth Mihályt megexekualitálni. 2. Hogy merte Urban Koleszár Katát pár órára bezáratni mikor az csak a nála párt végrehajlt nehányszor pofon ütötte. 3. Hogy merészelte Koleszár Szücs Julist szinte jár órára bezáratni, mikor az csak az előjártságot a község házában, hivatalos szobában, azok szemébe szemtelen gaz rablóknak cizmezte. Ez a tényállás

X y.

CSARNOK.

Kolozsvár karácsoni krisztkindlije 1852-ben

1861 től 1854-55-ig a kis káplár volt a legnagyobb úr szép Kolozsvár városában. — Fölt és regettett föle az egész lakosság. Még Urban ezredes sem keltett maga iránt akkora rémületet, pedig Urban teljhatalmú úr, élet-halál ura volt. Azt akasztotta fel a kit neki tetszett, azt csukatta be, a kinek az arca iránt ellenszenvet érzett. Azt az aszonyt vasszöszötte meg, a kinek a férjét és családját legjobban megakarta gyálazni. — Szeszélyes fősenyvit: jó keelve életet szabadságot adott, rossz dicsakája és h-ragja börtönt, akasztóft, és meg sem félt és iszonyított föle a város ol mértékben, mint attól az oláh zsnádr-káplárról, a kit törpe és alacsony termetéért mindenki csak kis káplárnak nevezett. — Volt ugyan más neve is bizonyára — gondolom Kovácsin vagy Ploresin — de azt csak kevesen tudták, még azok is csak kis káplárnak nevezték, mert e néven tette magát, lélelem és győlelt tárgyává. Mert kem, feladó, végrehajtós zsaroló és bakó volt egy személyben. Ó volt Urban ezredes besugója, kéme s legbizalmasabb és legmeghittebb embere. — Mind a ketten oláhok voltak, engesztelhetetlen, égo gyűlölettel ellelve nemzetünk iránt s korlát nélküli teljhatalommal zsnarokoskodtak a város és környéke felett. — Deák Ferencz látlya nem törőltette le, de ne is törőlte le azon réntő idők emlékezetét, — megbocsát, hantunk, de nem felejtük el, s bár lemondunk megbocsátásról, de nem arról hogy tanulságait meg ne örizzük, s krómkammban utólatunknak fel ne jegyezzük. — En is azért beszélem el viselt doigait s bár akadnak minden vidéken valaki: azon idők élő tanúi közül, a ki a kronikáit munkáját elvegezné s feljegyezné átél: eseményeit, szenvedéseit s a kis egy zsnarokok viselt doigait nálót még i nem halunk mindnyugra, a kik szentának valunk! — E kronika feljegyzésekte szükségé van a történelmek, s szükségé van utóainknak. — A z kis káplár, a kis zsnarok különben nem volt olyan zord és büszkőkepű ember, mint amúgyesek a zsnarokat rajzolják. Ellenkezőleg jó képű, mosolygó arcú ember volt. Szerette a tréfát s mindig enyelgő, édeskes hangon beszélt mindenkivel, még akkor is, mikor börtönrre vezetett valakit, vagy azt az általa kivetett adót szedte be, a mivel maga magát a káplári fizetés szerény-ségéért kárpótolni indittatva érezte. — Körültekintő és okos ember volt, ki azonban felismerte a helyzetet s annak sokoldalú előnyeit.

Hollá! — így szölt magában — itt most pénz lehet csinálni, sok pénz! Há csináljunk pénzt! — Es ez elhatározásának megfelelőleg jart el. Azon kezdte, hogy behelgette, szükségessé, nélkülözhetlené tette magát a hatalmas úr: Urban ezredes előtt. — Ravasz és éles elméjével azonban felismerte gyöngeségeit, hajlamait, szenvedélyeit s ezzel egészen hatalmába kerítette a rettegett zsnarokát. Valóságos kegyenczévé vált, mint Potenkín Nagy Péternek. Ertesítette őt mindarról a mi a városban történt, a mit az emberek gondoltak, beszéltek. Szórakoztatta őt és mulattatta urát, a ki magas állása dacára oly egyedüli és elhagyatott állapotban élt. Semmiféle társaság nem fogadta őt el, ő maga pedig sokkal döllyösebb volt, hogy egy alantas tisztjeivel a szolgálat szigorú korlátain túl érintkezni volna. — Bűszke és követelő volt, mint minden parvenü s mert, minden főrékvése dacára nem sikerült betoakodhatnia a főurak körébe, kiznani és megadózni igyekezett őket. Legtöbb, mondhatni egyedüli szórakozását és mulatságát kegyenczének a kis káplárnak köszönhetete. Ez pletykázott, hazudozott neki s élete ellen szött oly titkos összeesküvéssekkel rémítgötte mindig, hogy utóbjára a ház előtt álló s a folyosók kanyarulataira állított örök mellett még háloszobája előlülkőjében is fegyveres embert láthatott. Ez a fegyveres ember a kis káplár volt a ki urának föltétlen bizalmát bírta s számára kémlim szölgáit nemcsak a lakosság szemben, hanem még saját alantas közegeinél s a rendőrségnél is. Ez természetesen módot nyujtott neki, hogy a rendőrség letiltkosabb ügyeivel is megismerkedhessék. Mindig tudta, mikor hol lesz házmotázás, elfogatás, razzia a honvédek ellen, — kiket hol, mely oldalról tenyeget veszedelem s kiöl mi jelentések s vádak értektek a rendőrség kezébe. Ebbe volt hatalma, s ezt zskánnyolta ki a mennyire csak kizskánnyolható volt! — Az egész várost adózfőtözölte, mert ezen rendőr hatalommal szemben mindenkinek volt valami gyöngyé, valami rettegni, felni valója, a melynek címén nem volt bátorsága a zsnarolásnak ellent állania. — Az anyák, kiknek honvédfiuk voltak, a nők kik férjeikért rettegtek, a háza, ki tudta, hogy fegyver, vagy Kossuth bankó van elrejtve házában, E mellett az egész város lakossága oly odaállással esüngett az önévedelmi harc alatt a nemzet ügyébe, hogy talán egyetlen ember sem volt városban, a ki többé kevésbé ne érezhette volna magát kompromittáltnak az önkényuralommal szemben. Vagy honvéd, vagy nemzetőr vagy népelkelő volt minden ember vagy képviselő, vagy közigazgatási hivatalnok, vagy iparos, a ki az államnak dolgozott vagy szállító. S mindez főbenjáró bün volt akkor!

(Vége köv.)

NOVELLA TÁR.

Baka levelek

Közb: Sirius.

I.

Keitves szülő anyám és apám!

Minekutána együtt az úr el szentödjöknek az jogosog kegelmelelölöl az rezimentünk meg az reziment-tamburunk is, hát meg nem állhatom, hogy ezen pár szorrajut papíra re állítsam mint az hokkasesos, a kit a cibél n-p zyalognuszárnak titulál, az böjnetjét, midon az ellenség szag szimatolja.

Most, hogy az lajdnán úr puceérja tettem, a molta az re g u t a b t á l u n g o t j o kitanítam, hát több időm maradt írásra mind akkó, amikó még a z czigba tanult az i n d i b l a c c o t meg a r i t t u n g o t; mer úgy van az itt éldes szülém hogy az ember itt tanija meg azt, amire ottun meg nem tanították, mer hát édes apám mindig csak aszonta, hogy elég ha az ökrök után tudok járni az barázdában; — itt meg aszonyga a Nagyságos vitéz obester úr

meg az káplár úr Stopli, akinek az száját sohase lehet begyúgni réz piczulává, hanem csak bankóvá, mikor abrikótt bennünket bundásokat, hogy az nem öleg, hanem úgy kő járnyi mind az kis Isten, hogy az embőr hasa ben legyen, de ne legyen ben; a mejje kin legyen, de ne legyen kin, a feje meg égnek ájon, de azért még se ájon, mer ez a „forsrif“ az bakánál, és osztán meg úgy szeretik az lányok meg az menyecskek.

De látom is, hogy egészen úgy van, mer a miolta az hajdnan úrná vagyok, hát gyakran látom ide gyúgni a mosónét, aki mikó betegy mindig mosolyog rám, amikó meg kigyúgn, hát ojjan szomorú mind az hödvilág mikó telére van.

Ne gondújak ám éldes szülőim, hogy az tiszt urak puccérja nem ojjan katona mind az többi? az is csak bakkanos, csak hogy nimet bakkanos, mer hát pantalonbja jár azért, hogy különbséget tudjon tenni a fehér népség az privagyiner urak meg az gyaloghuszárook között.

De azért nem bánom, hogy nimet bak kanoscs vagyok, mer ha ebéd után enyalogatom az tányérokat, hát semmi dolgom síves más, mind hogy a moszplí kutyát ícsülöm az sétára, azután meg heverek akár egész délután hol hason, hol haanyat.

A Sörös Jankó is akart ebbe a szolgálathá beállni, de nem vették fő, mer hát azonta a felvebli úr Morgó, hogy hát csak maragyon a kompányiáná, mer a nagyonszuszi; a tiszt ur még kihagyatná az alakon mind a tennapi gombócöt, amit a Szutykosék fia, aki szakács nálunk, gyómszéköt össze a két öklével.

A Sörös Jankót a kompányia kanczellárjába hasznáják istancziát hordozgatni, mer ez a munká neki való, mer hát olyan bárgyú mind a ma tüzélet bírka.

De most má mivel az végire jár az verginiám, mer igaz, hogy még tennap gyúttam meg a mikó a lajdán ur nárkina gyitotta, azért hát befejezem Isten kegyelméből ezen levelemet, és kívánok a jó Isteától boldog ujesztendő ünnepléseket meg azt, hogy az a maradék ami éd's apám nevenapjárú — Istvánnapjárú — megmarad, hát minél erősebb löfösrítba szalagyon ide, mintha csak az ellenség előfutnya, mer hát az lajdán urat is megakarom hozzája invitányi, mer aszonyja, hogy hát ú meg ojjat nem evett, de nem is látot. Ha' lásson hát!

Még azt is kívánom, hogy az Egék harmatoztassanak hozzám éd's apám dohányzaeskójbá egy pár rézkrajcárt, ha mingyán

peniszleket is, hogy a Ludvai Kóbiná akiú szazonyák, hogy máskó „Gancfet“ Kóbinak hitták, de hát most amaz divatossabb — kifűzethessem azt az egy pár szál verginiát amit a firer úr Füstös evet meg főfűtőbe helyettöm akkó, mikó még bundás vótam.

Mos peig tisztótetem a Roskát, Verkát meg a Zsuzskát, és mongyák meg neki, hogy három esztendő múva amikó haza gyúvók, hát maj e v o s z ó m, ha addég más e n e m v o s z i; tisztótetem még éd's apámat, meg éldes szülémet a Jóska sógorommal meg az összes atyafisággal egyútt, és maradok az muudérban is szeretó magzatyttyuk és fiuk

puccér.

U. i. Vigzáznak az ökrökre meg a kis hógomra és hogy a kesébe kár ne esék; mer ha már kiszógát, hát jó lesz az regimene-dobot húzni, amit most egy akkora kutyá ház, mind a szomszéd kompaktorék diák fia. A nevetem peig azé nem irtam alá mer ha a kompaktorék diák fia elővassa, hát mind afele cibbil nép, aki nem tutygja, hogy mi a forsrif. — még ki is teszi az úságbá, és akkó ha a felvebli úr Morgó megtunná, hogy nijen jó megy az sorom az lajdán urná, hát röttön bekemendőzöna a kompányiáho, a mitű mentsem meg az a jó Isten aki minden napra egy komisziáblit ad az bakának, hogy legyen mit a levebbe aprítani, amit nálunk is csak épen úgy vízbü főznek mind éldes szülémékné.

Még azt is megírom, hogy a rózsás beretfámat, akivel a kesé körmit kurtított am szintén kügyék e, mer kó néha a hannagy ur tyukszómit is kivagdányi.

Ezze maradok halás fiuk és szerelmets magzatyttyuk:

tutygyuk máni ki.

A nátha gyogyszere. A „Lancet“ című elsőrangú orvosi lapban dr. Dobson a nátha ellen a kámforra öntött forróvíz gőzének beszívását ajánlja. A gőz az arczot egészen elborító papirtölcséren szivandó be oly módon, hogy a beszívás a kánforos gőzt az orba hozza, a kilégzés pedig az arca üledéké le, míg az erős izdádba jön. Minden három órában 15 percig kell a belégzést folytatni. Ötszöri belégzés után a nátha megszűnik.

Felölös szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
MOLNÁR GYULA.

Hosszú és jó egészséget ad mindenkinek

az ujonan felfedezett

Hatása kitünő s bámulatos.

Minden néven vezevnlő betegek sikerrel használhatják:

u. m.:

gyengélkedők sőt végegyengültek is, vérszegények, tüdő- és mellbetegek, idegbajosok, sápkórosok, köszvényesek, tehetetlenek stb.

hölgyek, urak és gyermekek egyaránt.

A szenvedőket bámulatos rövid idő alatt meggyógyítja, az egészségeseknek hosszú, minden betegségtől ment életet biztosít.

Nincs szer, mely az „élet-elixir“ jóságával vetekedhetnék.

Árak: kisebb palaezok 5 ft.; nagyobb dupla erejű 7 ft.

Megrendelések Budapestre

„Ceyloni gyártmányok irodájának“

II. ker. fűtöze 19. szám ezimzendők.

Előzetési felhívás a

„MAGYAR HAZIASSZONY“

háztartási, gazdasági és szepirodalmi hetilap, a magyar háztartásnyomok orsz. egyet. hiv. közlönye

KV. évfolyamára.

A magyar hálygek ezen egyetlen szaklapja ma már nagy elterjedésnek árvend, a társadalom minden rétegében. Képviselet a nek összes érdekeit, hosszán tanácsokat ad és emellett, hogy a lakóközösgazdálkodás és rendezes háztartás, élvezet, megismeret, meg kellemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő elvegyezze házi teendőit. Iránya olyan, hogy a család minden tagja, a serülő leány, a fiatal menyecske, a szegény anya s a gondos háziasszony egyaránt élvezettel olvashatják. Főves rovatát, mint a **háztartási, kereszeti, egészségügyi, házi orvosi és divatrovatot**, valamint vezércikkeit is szakavatott írók és írók által töltöttek be és emellett a tárgya és tárgyhozvanban is az elismert többi munkatársakkal találkoznak olvasónk; melyben részesei, mert a hol egyszer befejeződött, ott nékülzhetetlen társalgón. A **MAGYAR HAZIASSZONY** az olvasó szolgálat. A számos kiállítás, vásárokon 12-16 oldalon megjelentő lapnak előzetési ára: egész évre 6 ft., félévre 3 ft. ne győdvélre 1 ft. 50 kr. — A „Magyar Háziasszony“ kiadóvataa mutatványsszámokat ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, a kik ezirant hozzá — legelőszérűbben levelezőlapjal — fordulnak.

A „Magyar Háziasszony“ kiadóvataa Budapestre, vázsi-körút 20.

Építészeti s rövidárak badog raktára.

Eckert Pál

Zomborban,

Gromon utca KOSSANIC fele házban a város épülettel szemben.

Kávé matador

Ajánlja mindennemű kávé és tea-gépek, gyorsforralók, fényezett talczák, kenyérszárak, kávéfőzők és brouzsal bevont kávészelenczék, valamint mindennemű **házi és konyhaeszközök**, táskarosok, széntartók, kék- és fehérre emaltirozott mosó garnitúrák stb. **Furdó kadak** futókészülékek s anélkül. — Továbbá ajánlja uti-, zseb- és gazdasági lámpáit, valamint fal- és utcai saját gyártmányú lámpát.

Vancsek Béla

mechanikus és gépész Zomborban

Zrinyi-utca 174. Alapított 1875-ben.

Ajánlja a legjobb minőségű külföldi varrógépeit u. m.: Singer, Weller és Wilson, eredeti amerikai Howe-varrógépek, eszládók és iparosok számára OT EVI JÓTÁLLÁS mellett Használt varrógépek újakkal becsordítettek.

Továbbá elvállal mindennemű javításokat, gépészek-készítését stb.

Ugyanítt kaphatók mindennemű gép-részek melyek varrógépekhez szükségesek.

Fontos, gyors s olcsó előállítás.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltettek.

10-2

Számos és tartós gyógyeredmény.
**Tüdőbajnál, sápkor- és vérsze-
 génységnél.**

tuberculosisnál (tüdővész) az első stadium-
 ban, makaes és idült tüdőbajnál, minden
 nemű köhögésnél, ziháló köhögésnél, rekedt
 ségnél, rövid lélegzésnél, elnyálfakodásnál
 továbbá súlynál, rhachitis-gyengeség és fel-
 láthatásnál, mely a Herbabny Gyula gyógy-
 szeres által Bécsben előállított

alphosphorsavas nész-vas-szörpével
 elérteit, bebizonyította, hogy ezen készí-
 mény mint első rendű gyógyszer ajánlíható
 az összesorolt betegségek ellen. Orvosiilag
 megállapított hatások: Jó étvágy, csöndes
 álm, a vér és csontképződés emelkedése, a
 köhögés csillapítása, a nyálka feloldása, a
 köhögési inger, az éjjeli izzadás, a kimerül-
 tés elmulása, általános testi erősödés, gyógy-
 gyulás a tuberculosus fokozatos elhűtése
 által.

Elisméro iratok.
 HERBABNY GYULA gyógyszerész urnak
 Bécsben.

Mint hogy néhány év előtt az ön alphas-
 phorsavas nész-vas-szörpével nehéztüdő-
 tégségemet, tüdőgüm-
 kor összekötvé vérs-
 zégénység, étvágyta-
 lanság, láz, gyengeség,
 álmatlansággal, tartós
 izzadással, stb. töké-
 letesen kigyógyítottam
 s ma istennek hála
 egészséges vagyok, a miert is hátból ön
 iránt s az emberiség iránti szeretetből, min-
 den tüdőbetegnek ezen fülülmulhat szert
 ajánlom, tehát kérem ismét nekem egy jó
 barátom számára, ismét 6 üveggel utavégt
 mellett küldeni.

Titel (Magyarország) 1884. április 8-án.
 Róth Adám.

Már évek óta szenvedek heves tüdőbaj-
 ban állapotom rosszabbra fordult s egé-
 közli kimuláshoz nézhettem elébe, midőn az
 ön becses nész-vas-szörpét használata vet-
 tem. Már az első üveg használata után eny-
 hülést érezék s több üvegnek használata után
 egészen egészséges lettem. Legnagyobb kö-
 szönettel vagyok

REICHL FERENCZ
 Altstadt (bei Mähr-Trubau) 1884. jan. 5. én
 Fölkérem postautánnvétellel számomra az ön
 alphosphorsavas nész-vas-szörpéből 3 üveggel
 küldeni, miután nálam mint kitűnő szerként
 sápkor ellen bizonyult.

Roggendorf Post Egenburg 1884. aug. 29. én
 Braumeisz Anna.

Egy üveg ára 1 fnt 25 kr., postán csomagó-
 lásért 20 kral több.
 Központi szállítási raktár a vidék számára
 Bécsben Apoth. zu Barmherzigkeit
 Herbabny Gyula, Neubau, Kaiserstrasse 90
 Elso raktár Magyarország számára Bpestben
 Török József gyógyszerészenél király-utca 12.

Továbbá raktárak a következők urnakél.
 Eszék I. C. Dienes, Pécssett Kovács M. N.
 Beeskerek Menezer E. Lugos Vértés L.
 Pétervárad Deodatto. Szeged Kovács, Bar-
 esay C. Temesvár Tarcey B. Zahner O.
 Steiner F. Wersetz Müller O.

Amerikába,
 legezészerűbb, legolesóbban
Reif Arnold utján
 Bécs I. Postalozó utca 1. sz. e bran-
 che-ban a legrégibb ezég.
Tudósítás s prospektus díjtalanul.

KÁVÉT
 ótállás melletti finom minőségűben székült
 mint tudva van, legolesóbban és legpon-
 tosabban

Burghardt K. Fer. Hamburgban

Rio, jóízű	5 ko. o. f.	3.45
Cantos, finom és erős	" "	3.75
Coya, kékeszöld, bírillang	" "	4.40
Java, aranyszínű, nagy szemű	" "	4.70
Sublion Plantation szép erős	" "	4.90
Ceylon gyöngykeve különösen ajánlíható	" "	5.30
Menado, finom és jóízű	" "	5.40
Mocca eredeti arab, legfinom	" "	6.30

Fent jegyzett árak 5 kilónyi árura vo-
 natkórak portmentesen kizárólag vámot
 utavégt mellett Árjegyzékek, valamint kimu-
 tások a szabadalmazott „kávétáblák”-ról in-
 gyen és bérmentve.

**Fa-Fournier-
 szék-ülések.**

Ara: 50 és 60 kr.,
 mint nádfonódek.

Jobb és praktikusabb

Alkalmazható minden székre
 Raktár fa- és vasbutorokban,
 porcellán, tükör, kepek és a
 feketeerdei üveg gyár raktár

**Scherer Ferencznel
 Zomborban.**

Előfizetési felhívás
A „GONDÚZÓ”
 szépirodalmi hetilapra.

Midőn ezelőtt negyed évvel lapunkat megindítottuk, programunkban
 hangsúlyoztuk, hogy csak oly műveket fogunk közölni, melyek az olvasó szellemét
 emelik és nemeseítik, igyekezni fogunk, hogy lapunk minden művelt család nélkülöz-
 hetlen olvasmányává váljék, és azt minden anyá bátrán adhassa serdülő leánya ke-
 zébe. — Nem kimélve semmi költséget nem rettenvén vissza semmiféle áldozattól,
 minden törekvésünket oda irányoztuk, hogy kiadott programunkat híven teljesítsük
 és most egy évnyelvével már bátrán hivatkozhatunk rövid de már is nyomozható
 multunkra és önérettel terjeszthetjük elő eddig megjelent számaink tartalmát:

Regények: „Székely támad, Székely bánja” történeti regény P. Szatmáry
 Károlytól; „Izsák” társadalmi regény Kazar Emiltől; „Palkó vitéz” humoros népre-
 gény Margitay Dezsőtől; „A parasztróf fia” Székely Jánostól; „Ki lesz az örökös?”
 Hartman Pflöntől; — Elbeszélések és rajzok: „A megfélemlített család” elbeszélés P. Szat-
 mári Károlytól; „Egy magyar ördög” regényes korrajz és „A club” események a mag-
 yei életből Mikszáth Kálmántól; „Karicsnyest a tengeren” igaz történet Balázs
 Sándortól; Lévy Ándortól Benedek Aladártól stb. E szerint munkatársaink az iro-
 dalomban jól ismert, tisztelt nevek, kiknek legnagyobb részével találkozunk a Kis-
 faludy és Petőfi társaság ülésein. — A „Gondúzó” tehát az egyedüli szépirodalmi
 lap hazánkban, mely kivétel nélkül elősorangú írások által támogatva, célul tűzte ki
 magának, hogy bármily áldozattal is folytatni fogja az érkeles és szellem nemesi-
 tésének magasabb feladatát. — Az összes hazai sajtók nyilatkozata szerint a „Gond-
 úzó” szépirodalmi hetilap elsőrendű eredeti regénytartalmát, esinos kiállítását tekintve
 páratlanul áll irodalmunkban

Ezenkívül Szász Tamás, jeles műtészünk, január 11. [17] számunktól kezd-
 ve „A magyar költők szerelme” című érdeklőztető elbeszéléseket fog írni. Minden
 hóban egy ily érdekes elbeszélés fog a „Gondúzóban” megjelenni.

A „Gondúzó”-ban a család minden tagja megtalálja a maga olvasni vá-
 lóját, mert a lelkét és érlelőst nemeseítő érdekes regényeken kívül, helyet találnak az
 ismeretterjesztő közlések, a humor, élmesség és szórakoztató cikkeik. A rózsaszín
 borítékban „A magyar gazdasszony” című állandó rovat a család, konyha és kert szá-
 mára hoz nekülözhetetlen és hasznos tudnivalókat, havonként egyszer kimerítő divat-
 dösítést, azon ivül pedig adomákat és talányokat, melyeknek helyes megfejtésére min-
 den számban tetemes értékű jutalmat tűztünk ki. Habár eddig a kezdes nehézségével
 kelle is küzdelni, azért lankadatlanul fogunk arra törekedni, hogy a legjobb írókat
 egyesítve magunk körül, lapunkat a tökély legmagasabb fokára emeljük.

A „Gondúzó” újvi számában egyszerre három eredeti regényt kezdünk
 meg: Tolnay Lajostól „Az új főispán”, Vértessy Arnoldtól „Csiricsári Bertalan ur
 módosága” és Margitay Dezsőtől „A végzet” címűeket. Azonkívül elbeszéléseket hu-
 moroszkéket, költeményeket és rajzokat a legkiválóbb hazai íróktól. — Rendületlenül
 megfogunk maradni eddigi programunk mellett, és kérjük hazai irodalmunk pártol-
 lóját, hogy a Gondúzó előfizetőinek sorába lépve, hazafias vállalatunkat előmozdítani
 sziveskedjenek, mert nem csupán 156 ivnyi eredeti regényt, beszélt, költeményt, és
 mellé nem csupán 25 ivnyi szórakoztató olvasmányt, adunk évenként csekély 6 forint-
 tért előfizetőinknek hanem megköszönve, a legjobb írók legkiválóbb munkáinak tár-
 házává igyekezünk tenni azt, a 156 ivet, melyek bekvéve 15 kötetet adnak és min-
 denkorra megfogják tartani becsét, a 25 ivnyi bontékon pedig a gyvségek egész
 tarka világát igyekezünk egyesíteni. — A GONDÚZÓ megjelenni minden vasárnap
 sűrűben nyomtatott három iven, fél ivnyi szines borítékkal.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
 Egy évre 6 fnt, Félévre 3 fnt negyedévre 1 fnt 50 kr.

RENDEKIVÜLI JUTALOM:
 Hogy t, előfizetőinknek minden irányban kedvezkedhessünk, elhatároztuk,
 hogy nem kimélve semmi költséget a téren is a lehető legnagyobb áldozatot hozzuk
 és ily szerencsés helyzetben vagyunk, hogy hírvess hazánkba Munkácsy Mihálynak

„A BÚS BETYÁR”
 című, kitűnő eredeti olajfestményét kizárólag előfizetőink számára sokszorosíthatassuk
 E kép aranyozott barok kerettel együtt 110 cm. széles, 84 cm. magas, és
 azt előfizetőink csekély 6 forint ár megrendelhetik. Budapestben kívül lakó előfize-
 tőknek ezen kívül egy forint csomagolási díjat kell fizetniük. — E képet mindegyik
 előfizető — még a negyedéves is — azonnal megkaphatja, mielőtt az előfizetési ösz-
 széget bekvédi. — Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küldünk mindenki-
 nek, kik eziránt alulb kiadóhivatalhoz fordulnak

Gyűjtőknek 10 előfiz. után 1 tiszteletpéldányt adunk
 Az előfizetési öszséget legkezelszerűbben postautalványon küldendők a „Gond-
 úzó” kiadóhivatalába:

SZÉKELY ALADÁR,
 a „Gondúzó” kiadóhivataljánoson, Budapest, VII. Dobutca 14

Jó mulatságot, igazi nemes élvezetet szerezhet
mindenki ingyen
 KÉPES CSALÁDI LAPOK
 kiadóhivatalához
 fordul egy mutatványszámért, melyet a kiadó kívánatra bárkinek bér-
 mentve megküld.

A legolesóbb, legkedveltebb szépirodalmi lap külön divatlappal és
 könyvalaku regény-melléklettel.

Érdekes, válogatott olvasnivalók a legjobb írók-
 tól — Minden számban pompás képek.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 6 fnt — kr.
 Félévre 3 fnt — kr.
 Negyedévre 1 fnt 50 kr.

AKÉPES CSALÁDI LAPOK kiadóhivatala
 Mehner Vilmosnál Budapest, papnövelde utca 8. szám

Hirdetmény.
 Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek tudtára adni, hogy a helybeli
zálog-intézet
 bezúnttetetik és ezental sem zálozt, sem hosszabbítási kamatokat el nem
 fogadunk. Ennek folytán felkérjük azon t közönyt a kiknek zálog-tárgy-
 gyai vannak, a lejáratkor azt kívánlati, különben a szabályok értelmében
 nyilvános átvéresen elfognak adni, úgy szintén a mely tárgynak az ide-
 je már lejárt.

1885. évi január hó 20-án
nyilvános árverés útján
 ha addig ki nem váltatnak, eladatni fognak.
 Tisztelettel
HEUMANN LIPÓT,
 zálog-intézet vezetője.

Figyelmeztetjük a közönséget a zálogtárgyak kiváltása érdekében,
 mert az árverési napon a kiváltások figyelembe nem vétetnek.

